

Al Lluís no li sortien prou bé les neules, les aixafava. Així van néixer els **arrugats** a l'obrador **El Rosal**, un dels recursos de l'**Associació Alba** per millorar la vida de persones amb discapacitat. I la història ja és un conte

Els arrugats, o quan la imperfecció és més dolça

CARLES CAPDEVILA
TÀRREGA

Tots sabem fer coses. En som capaços. I tots tenim limitacions, cadascú les seves. Tots posseïm, per tant, algunes capacitats i tots som, en part, discapacitats. Convé recordar-ho, i no penjar l'etiqueta de discapacitat tan alegrement al que és diferent de nosaltres. De fet, és millor parlar d'una persona amb una discapacitat determinada que no d'un discapacitat. És una característica, però no el defineix exclusivament.

Les persones amb discapacitats intel·lectuals, o amb malalties mentals, han patit els pitjors estigmes socials, i fins fa relativament poc moltes estaven tancades, amagades a casa. Privades d'una vida digna i feliç. Gràcies a un teixit de voluntariat formidable vinculat sovint a famílies afectades, hem anat avançant, i hi ha tallers i altres iniciatives per aconseguir que tinguin dret a un lloc de treball. Troben una feina que els fa més independents, que els dona sentit, on es

relacionen i se senten útils, perquè ho són.

A Tàrrrega fa quaranta anys que l'Associació Alba millora les vides de persones amb discapacitats intel·lectuals. Fundada el 1975, avui atén 245 persones i desplega tot un seguit de recursos per poder-se'n fer càrrec a totes les edats: l'escola Santa Maria de l'Alba, el centre de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP), el restaurant El Gat, l'obrador de galetes El Rosal, el Centre Ocupacional Alba, la Llar, la Llar Alba, els serveis de Salut Mental i formació al Palau dels Marquesos de la Floresta, els pisos del Bisbat de Solsona per a lloguer social, el Centre Ocupacional Espígol, de Cervera, i la Casa de Colònies Vall de Boí - Verge Blanca (Llesp, Alta Ribagorça).

Vaig passar un dia sencer a la seu central de l'Associació Alba a Tàrrrega, acompanyat del meu fill de 7 anys, que en va tornar impactat i feliç. Vam conèixer uns treballadors entusiastes, vam rebre l'afecte de grups que han convertit l'abraçada en la

TASCA CLAU EN DOBLE SENTIT
A l'obrador El Rosal es genera l'ambient adient perquè les persones amb discapacitat se sentin acollides. La feina que s'hi fa és una bona font d'ingressos per a l'Associació Alba. Els arrugats són invenció del Lluís, que apareix a la foto amb el Carles Capdevila. FOTOS: ASSOCIACIÓ ALBA

manera ideal de celebrar que estan bé, en bona companyia, i se senten part d'un projecte propi. El meu fill va poder participar en tallers de manualitats Artís, en què algunes persones amb discapacitat pinten coixins i altres objectes artístics per vendre, vam visitar la bugaderia, i vam passar un matí ben dolç, envoltats de neules amb gust de xocolata.

Hi anava sobretot per conèixer en Lluís. En Lluís és el protagonista d'un conte que he escrit, de forma desinteressada, per ajudar l'associació a difondre la seva tasca. Bé, el conte l'hem escrit a casa i a sis mans, amb l'ajut dels meus fills petits, el de 13 i el de 7. Explica una història meravellosa, la de com es van inventar els arrugats, un dolç irresistible, el producte estrella de l'obrador El Rosal. L'amo d'aquest obrador va cedir el negoci, les eines i la fórmula secreta d'unes neules artesanes i va fer la formació a l'Associació Alba per ensenyar-los a fer galetes. Aquest forn dona feina a unes quantes persones, que produeixen

amb les mans neules, vanos, cubanos, roses i cubanitos de xocolata. En Lluís, un noi enorme tant de cos com de capacitat d'estimar i transmetre alegria amb el seu somriure, va treballar uns dies a l'obrador. Havia de fer neules, però es posava nerviós, les arrugava, en feia una bola i les deixava a la safata dels productes no aprofitables. En va *esguerrar* tantes, de neules, convertides en boletes, que algú va tenir la idea de menjar-se-les, per no llençar-les. I la sorpresa va ser que, degudament arrugades per les mans d'en Lluís, aquelles neules tan aparentment imperfectes tenien un gust perfecte. I així va començar tot. Ara a l'obrador una de les

.....
L'Associació Alba ja té 40 anys i avui en dia atén 275 persones amb discapacitat
.....

especialitats és fer la pasta de la neula, però arrugar-la a la manera d'en Lluís. I els arrugats es venen com xurros, i són una bona font d'ingressos que manté llocs de treball i ajuda en un moment en què les retallades posen en perill una estructura tan essencial com les associacions que donen feina als discapacitats. Ha sigut un plaer escriure un conte on s'explica aquesta història màgica, que confirma que en la diferència hi ha la riquesa, que les aparences enganyen i que cal tenir una mentalitat oberta per trobar la bellesa i la dolçor allà on s'amaguen. Al llibre hi apareix de passada una altra trama familiar, viscuda a casa, la d'un nen a qui li suen les mans, perquè té hiperhidrosi, i aquesta suor a vegades fa que se li arruguin els dibuixos. Al conte entendre que la manera com es barregen els colors fruit d'aquesta humitat dona un caràcter diferent a les seves obres. I aprendrà a no avergonyir-se ni del que fa ni del que el fa diferent dels altres. —

El conte, amb l'ARA a partir del dia 20

L'ARA vendrà el conte *Els arrugats: quina troballa més dolça* a partir del divendres 20 de novembre als quioscos, i l'editorial La Galera també el farà arribar a les llibreries. Tots els drets d'autor i part dels beneficis de la venda són per a l'Associació Alba. El conte l'ha il·lustrat la Vero Cendoya de manera magistral, i en l'edició d'aquest diari es vendrà conjuntament amb una caixa de deliciosos arrugats de xocolata, perquè la lectura es pugui combinar amb el tast i perquè tothom pugui comprovar com arriben a ser de cruixents aquestes neules aparentment imperfectes que va inventar el Lluís. L'Associació Alba té botiga a internet, i una de les seves fonts d'ingressos és la venda de lots de Nadal, plens de productes artesanals. Trobareu informació sobre la seva tasca i sobre la manera d'ajudar-los fent compres responsables en aquesta web: www.aalba.cat. També podeu trobar informació sobre Dincat, l'agrupació d'entitats dedicades a la discapacitat intel·lectual, a www.dincat.cat.